

Αρχαιολογικά

Ο λόγος για τη Γορίτσα! Με τον ξενόγλωσσο αυτό γεωγραφικό όρο είναι στο Πήλιο και τον Βόλο γνωστός ο πετρωτός λόφος που υψώνεται ανατολικά από την πόλη, με τις νότιες παρυφές του να βρέχονται από τον Παγασητικό. Η Γορίτσα (από το σλάβικο *gori* ίσον βουνό και το υποκοριστικό *ίτσα* που σημαίνει βουναλάκι ή λοφίσκο) έχει υψόμετρο 200 μέτρα, ενώ σχηματίζει την τελευταία έξαρση προς τα νότια του Πηλίου πριν βυθιστεί στη θάλασσα. Όλα τα επιφανειακά οικοδομικά της λείψανα μαρτυρούν την ταυτότητα της αρχαίας πόλης και του τείχους που την προστάτευε. Από μια εγχάρακτη επιγραφή που βρέθηκε στην ανατολική πύλη με τον τίτλο ΔΙΟΣ ΜΙΛΙΧΟΥ, τεκμαίρεται ότι το βουνό ήταν από τα αρχαία χρόνια αφιερωμένο στη λατρεία του Δία. Η μεγάλη πληγή της Γορίτσας είναι η λειτουργία της τσιμεντοβιομηχανίας ΑΓΕΤ ΟΛΥΜΠΟΣ, στις υπώρειες ακριβώς του λόφου.

Η Βόρεια πύλη της Γορίτσας.

Γορίτσα

Η κρυφή γοητεία ενός αρχαιολογικού περιπάτου

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Πρωτοείδα τη Γορίτσα νήπιο όταν η μάνα μου με πήγε πρώτη φορά για να με κοινωνήσει στο εκκλησάκι της **Ζωοδόχου Πηγής**. Έκτοτε πήγαινα θέλοντας και μη κάθε χρόνο, την Παρασκευή της Ζωοδόχου Πηγής, μετά το Πάσχα, οδοιπορώντας από το παλιό μονοπάτι που ξεκινούσε απέναντι από το σημερινό Στάδιο. Κι ύστερα από τη λειτουργία και τον σχετικό τζετζελέ με τα πύλινα κυπελάκια που γεμίζαμε με αγίασμα, - που σαν παιδιά χρησιμοποιούσαμε για σφύριγμα -, κατφορίζαμε, επιλέγαμε μια σκιά, κάτω από ένα πεύκο και ξεδιπλώναμε, συντροφικές-συντροφικές, τις καρό πετσετούλες με τα κεφτεδάκια και τα κόκκινα αυγά, τρώγαμε κι ύστερα ψάχναμε κάποια αλάνα ανάμεσα από θάμνους και κυπαρίσσια κι αφού βάζαμε δυό πέτρες για δοκάρια παίζαμε τη λαστιχένια μπάλα μας.

Τη Γορίτσα τη βλέπαμε, σα μεγαλώσαμε, γυμνή και караφλάτη και δε μας έκανε πια καμιάν εντύπωση. Πέρασαν τα χρό-

νια, η Γορίτσα φυτεύτηκε, αναζωογονήθηκε, πρασίνισε. Ωστόσο από τη νότια κάτωψη της τα φαγωμένα βράχια έμοιαζαν ανοιχτές πληγές. Τα νταμάρια που έμειναν από τα τέλη του 19^{ου} αιώνα ίδια κι απaráλλαχτα, κόλλησαν στη φαντασία μας τη μορφή ενός βουνού ρουφνημένου από τους δαίμονες κι έτσι δε θέλαμε να ανεβούμε ως εκεί.

Μας ανέβασε όμως αργότερα η σφοδρή επιθυμία να δούμε ανέξοδα τα ματς του τοπικού Ολυμπιακού. Κι έτσι, σκαρφαλωμένοι στα πρανή της Γορίτσας, αράζαμε στις скаλωσιές του λόφου και ανάμεσα από φύλλα και πευκοβελόνες, λουκάνικα και πασατέμπο χειροκροτούσαμε τα γκολ του Μποτίνου και του Γιαλατζή, στο ξερό γήπεδο του Εθνικού Σταδίου.

Όταν μεγαλώσαμε κι άλλο κι είπαμε, χτυπημένοι από τη νοσταλγία των παιδικών χρόνων, ν' ανεβούμε ως την κορφή, διαπιστώσαμε ότι στο λόφο είχαν αποκτήσει δικαίωμα νομής οι εραστές και οι ανώμαλοι. Τα χρόνια πέρασαν κι άλλο, μπήκαμε σε εποχές πιο ορθολογικές κι έτσι στη Γορί-

Η αρχική οχύρωση.

Στην κορυφή της ακρόπολης. Διακρίνονται μεταγενέστερα πολυβολεία.

τα πια ανέβαιναν οι διαβητικοί και οι καρδιοπαθείς που οι γιατροί τους εξωθούσαν με το στανιό στο περπάτημα.

Κοντά σε αυτούς άρχισαν να ανηφορίζουν κι οι νεόκοποι αθλητές του απογεύματος και των Σαββατοκύριακων. Περνώντας τα χρόνια γενικεύθηκε η χρήση του περπατήματος από όλο και περισσότερες ηλικιακές ομάδες της πόλης.

Σήμερα πια βλέπεις γυναίκες και κορίτσια, με φόρμες και αθλητικά, παιδιά που αναπτύσσουν το πίστι-πίτσι και γερόνδια ξανανιωμένα που καταλαμβάνουν όλες τις πτυχές του ασφάλτινου δρόμου που ανηφορίζει για το εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής.

Η βόλτα πια στη Γορίτσα έχει πάρει μορφή επιδημίας και πολλοί - παραπολλοί Βολιώτες ανηφορίζουν, για την καθημερινή τους απογευματινή διασκέδαση, την υγεία τους και την προσαρμογή τους στα αθλητικά καθιερωμένα.

Ελάχιστοι αν όχι κανείς δεν ανεβαίνει

στη Γορίτσα για να σκύψει στον αρχαιολογικό της πλούτο, την εκπληκτική κλωρίδα και την ιδιομορφία των μυστικών που με επιμέλεια κρύβει ο ταπεινός αυτός διπλανός λόφος της πόλης μας.

Είναι γνωστό ότι ο λόφος της Γορίτσας, ένα “βουνό”, με το οποίο είμαστε πιο εξοικειωμένοι κι από το Πήλιο, έχει τεράστια ιστορική και αρχαιολογική αξία, αφού στην κορυφογραμμή του από τον αυχένα της **Άλλης Μεριάς** ως τα χείλη των νταμαριών, είναι διάσπαρτος από ερείπια, φρυκτωρίες, πηγάδια, δεξαμενές τείχνη, προμαχώνες και θύλακες τάφων.

Από την ανατολική του μεριά έχει απόλυτη και καθολική την εποπτεία τόσο στον Παγασπτικό, όσο και σε ολόκληρο το μεσημβρινό μέτωπο του Πηλίου. Λόγω λοιπόν αυτής της μοναδικής και υπερέχουσας στρατηγικής του θέσης ο λόφος έγινε αντικείμενο κατοίκησης από την εποχή της Μακεδονικής δυναστείας (πιθανόν από τα χρόνια του Φίλιππου

Τμήμα του νότιου και δυτικού πυλώνα της
αρχαίας πόλης

Μέρος της κυκλώπειας τεχνικής του οχυρωμένου περιβόλου.

του Β') και οχυρώθηκε για να αποτελέσει πρότυπο ή εντοιχισμένη πολιτεία της αρχαίας Δημητριάδας.

Οριστικά και σταδιακά εγκαταλείφθηκε, άγνωστο για ποιούς λόγους, από το **250 π.Χ.** κι έκτοτε δεν ξανακατοικήθηκε.

Τι έμεινε όμως σήμερα από όλη αυτή την οχύρωση, την προστατευτική ασπίδα του λόφου και την εργώδη προσπάθεια των κατοίκων να δημιουργήσουν έργα υποδομών, προφύλαξης, και κοινής εξυπηρέτησης των πολιτών από την αρχαία Γορίτσα; Πόσο γνωρίζουμε εμείς οι πολίτες αυτής της διπλανής πόλης, την ιστορία των ευρημάτων και πόσο -ακόμη περισσότερο- μπορούμε να αγγίξουμε - με τα πόδια ή με το βλέμμα - τα απομεινάρια εκείνης της εποχής;

Ένας τέτοιος "περίπατος", μπορεί και πρέπει να γίνει εφικτός και αξιοποιήσιμος, ως μία διέξοδος στο ιστορικό κομμάτι του λόφου, από τις ειδικές υπηρεσίες της Νομαρχίας, της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, αλλά και των τοπικών Συλλόγων (του Ορειβατικού κυρίως μα και των Πολιτιστικών ομοίων) προκειμένου να χαρακτηί μια ειδική διαδρομή, που αφορά το αρχαίο μονοπάτι της Γορίτσας. Δεν αρκεί η απλή και πολυτελής σήμανση της εισόδου και των παρακαμπτήριων οδών. Χρειάζεται να επισημανθεί, να καθαριστεί και να δοθεί στην ευχέρεια διάσχισης όλων των πολιτών αυτό το μονοπάτι που πέρα από την ευχαρίστηση της βόλτας θα έχει και ειδι-

Το μονοπάτι εισόδου στη Δυτική Πύλη.

κότερο ιστορικό ενδιαφέρον, μαζί με την επιτόπου αναγνώριση δεκάδων ειδών της πολύ σημαντικής χλωρίδας του διπλανού μας οίκου...

Κάποια βροχερή μέρα του Οκτώβρη, που λαχταρούσα να αναπνεύσω την ανάμικτη ευωδιά από τη λιπαντική ευεργεσία της βροχής και του χώματος, διάλεξα για κάτι πρόχειρο, ν' ανέβω ως την είσοδο του λόφου και να κινηθώ εντελώς ελεύθερα στα πρανή και τις λιγότερο γνωστές γωνιές αυτού του λόφου. Δεν είχα μαζί μου φωτομηχανή, καθώς είχα την εντύπωση ότι δεν υπάρχει έτσι κι αλλιώς "θέμα" για φωτογράφιση. Αυτό κι αν ήταν "θέμα"...

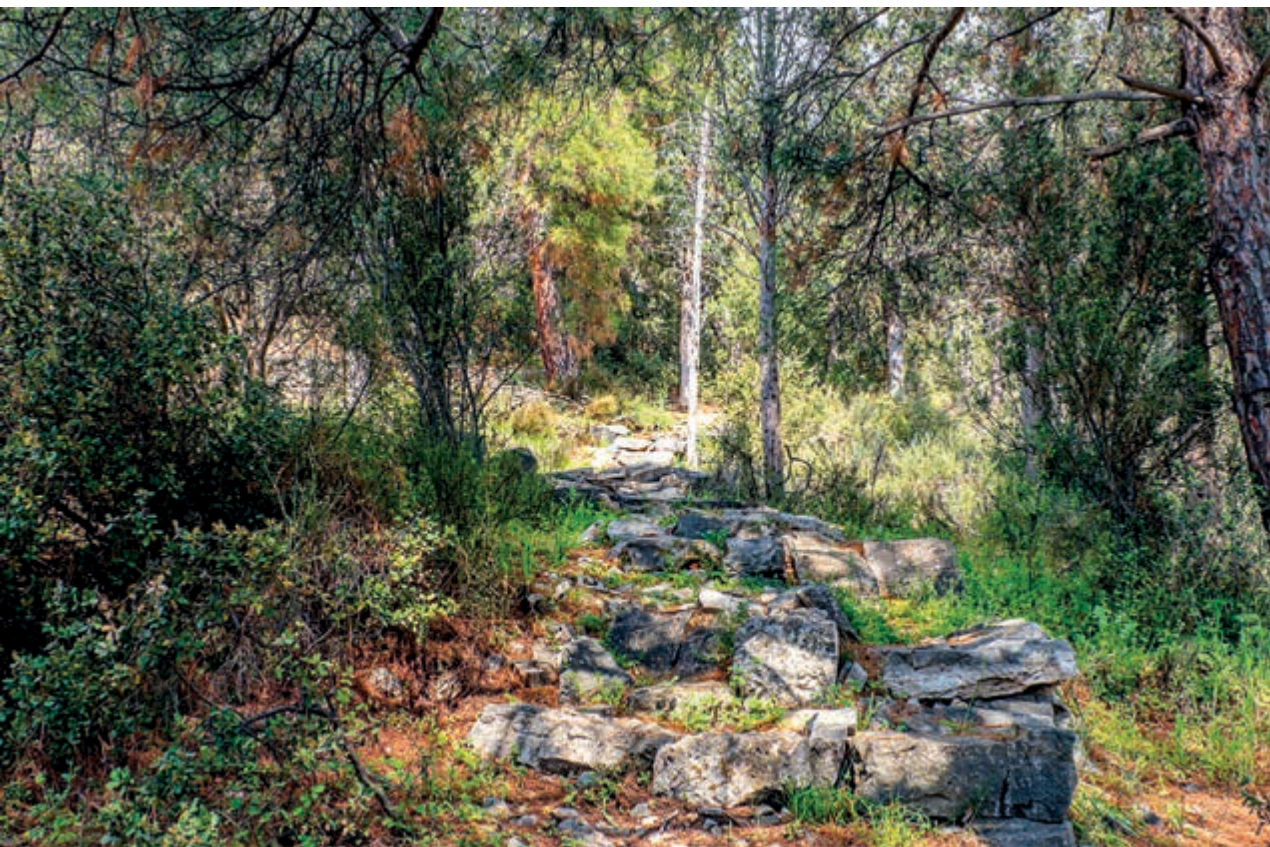
Πήρα τον ανήφορο από κει που σημαίνεται το αρχαίο φαρδύ μονοπάτι και δείχνει τα όρια της αρχαίας πόλης, του 4^{ου} π.Χ. αιώνα. Στα εκατό μέτρα εγκατέλειψα το μονοπάτι κάμπτοντας προς τα δεξιά ψάχνοντας τη δασωμένη πλαγιά για κάτι το πιο φυσικό και άγνωστο. Έφτασα στην

άκρη του δυτικού πυλώνα της Γορίτσας και εκύκλωσα τα χείλη της κρημνώδους αιχμής βλέποντας συνάμα την πόλη μου από μια θέση πρωτόφαντη και αεροδυναμική. Καταγής φυτρώνανε άπειρες χρυσές λίρες, από αυτές που δωρίζει η γης αφειδώλευτα. Ένα ολόκληρο περιβόλι είναι αυτή την εποχή η Γορίτσα από σπαρμένους χρυσαφένιους κ ρ ό κ ο υ ς που εξωραϊζουν σε υπέρτατο βαθμό την πορεία μου. Η έλλειψη της οργανωμένης ανθρώπινης επέμβασης, εκτός αυτής που έχει σχέση με τους τυχαίους περιπατητές της μύρας και των ερωτικών περιπτώσεων, άφησε το λόφο να θεριέψει από σχίνα, θυμάρια, ράμνους, μυρτιές, κυπαρίσσια και λογής θαμνόχορτα και βότανα που ασφάλισαν την ανάπτυξη κι επιβίωσή του.

Το κάθετο μέτωπο των νταμαριών έχει σχεδόν επουλωθεί από τις αγριάδες και τους θάμνους κι έτσι το μόνο που μένει ως εντύπωση από δω πάνω είναι μια

Τμήμα του αρχαίου μονοπατιού.

Οχυρωμένος πυλώνας.

τυχαία ιστορική κατολίσθηση που τη γέμισε ο χρόνος με τα ενδιάμεσα γήινα στολίδια του.

Τα πεύκα αγγίζουν τον ορίζοντα της θάλασσας κι η απόλαυση μεγιστοποιείται κάτω από την ισχυρή επέλαση του άπειρου και των χρωματικών επιθέσεων.

Ο κύκλος κλείνει στο πέτρινο ταφικό μνημείο που έχει εκπληκτική άποψη του κόλπου, του λιμανιού και της απέναντι δυτικής βουνογραμμής.

Ύστερα συνέχισα για λίγο την ανάβαση από το μονοπάτι ξανά μέχρι να βγω στον ασφάλτινο δρόμο. Αντίς όμως να πάρω το δρόμο, όπως κάνουν οι περισσότεροι από τους διαβάτες, χώθηκα στο απέναντι σκέλος του λόφου, εγκάρσια στο ύψωμα και τραβερσάρησα την κόψη της κορυφογραμμής.

Αυτή είναι θαρρώ και η αξιολογότερη ιστορική και αρχαία διαδρομή που από δω και πάνω είναι ελεύθερη, φυσική και αχαρτογράφητη.

Ανηφορίζω ελεύθερα λοιπόν πάνω στο κεντρικό νεύρο του λόφου καβαλικεύοντας την κορυφογραμμή, έτσι όπως τραβάει την πορεία της η οχύρωση της αρχαίας πόλης. Αλλά ποιος να νοιαστεί σε αυτή την πόλη, να την καθαρίσει, να τη σημάνει και να την αναδείξει;

Ως πρώτο δείγμα αυτής της αρχαίας γραφής βρίσκω κάποιο τετράγωνο κτίσμα, με υπολειμματική περιτείχιση, δωματιακή σύνθεση, πιθανό σημείο εποπτείας και διαμονής. Πιθανό να είναι και η Νότια Πύλη της αρχαίας πόλης

Δρασκελίζοντας τ' αγκαθωτά τείχη βρίσκω τις πρώτες "πέτρες" της οχύρωσης, αυστηρές και χορταριασμένες, κυλισμένες έξω από το τείχος, σπαρμένες ανάκατα, γερτές, λυγισμένες, αλλόκοτα σημάδια ενός ερειπιώνα πολύ σημαντικού χειρωνακτικού μόχθου. Ύστερα βγαίνω πίσω από τα θάμνα και τα παλιούρια, μπροστά σε υπολείμματα της παλιάς περιτείχισης, που στέκει ακόμη ζωντανή, πλην

κατακερματισμένη. Τρυπώνω μες στους βατιώνες και παραμερίζω τ' αγκαθερά πλοκάμια τους. Και μεσ' από τις τρύπες διακρίνω όλο και περισσότερη από την ωχρή εγκατάλειψη του πολυσήμαντου αυτού τόπου.

Με σχετική δυσκολία πλευρίζω τα αθέατα τείχη, τους ογκόλιθους και τα θεμέλια της ακρόπολης. Όλα τούτα τα πετράια ερείπια μού φαίνονται σαν ψέματα, νά ναι έτσι σκεπασμένα, άγνωστα και συμφυή με τα χορτάρια στο κορυφαίο σκέλος του λόφου.

Κάποια στιγμή φτάνω σε μια κορύφωση. Η οχύρωση συνεχίζει το χαβά της. Πιο πέρα δυσχεραίνεται η διαδρομή μου. Υψώνονται αδιάβατοι ράμνοι. Όμως το τείχος φαίνεται όλο και πιο συμπαγές. Μετρώ σε βήματα το πάχος του. Εννιά "πόδια" εδώ, δεκατρία πιο πέρα. Εκτείνεται ακριβώς απάνω στο νεύρο του λόφου. Ο "λόγος" της οχυρωμένης περιτείχισης σε μερικά σημεία της συναντάει το φυσικό της εξάμβλωμα, τον βράχινο "λόγο". Κι

η σύγχρονη πόλη αριστερά μου, συμπαγής από το λευκό τσιμέντο και το άχρωμο μπετό απευθύνει το λόγο μianού άσημου βρόγχου που μου φράζει την ανάσα και την οικονομία της ματιάς.

Μπροστά και ευθεία, όπως υψώνεται το περίγραμμα του λόφου, αντικρίζω το κολωνάκι της κορυφής και το τσιμεντένιο πολυβολείο δίπλα του. Διασχίζω ένα χαμηλό πέραςμα, που όμως δεν παύει να σηματοδοτείται από την οχυρωμένη γραμμή κι ανηφορίζω σχετικά απότομα ως το κορυφαίο σημείο της ακρόπολης, εκεί όπου σώζεται ένα σημαντικό τειχίο της, με οργανωμένους κυβόλιθους. Κάτω από το τείχος και σκεπασμένο από αγρισσοκίες ξεχωρίζει ένα δώμα με γωνιακή δομή, άγνωστης ταυτότητας και λειτουργίας.

Σκαρφαλώνω στο παρατηρητήριο – προμαχώνα και σκορπίζω το βλέμμα μου προς όλες τις κατευθύνσεις. Απέραντη η άποψη του Πηλίου, της πόλης και των δυτικών παρυφών της και βέβαια ολό-

Η καλά διατηρημένη γωνιακή οχύρωση.

Το σημερινό μονοπάτι ακολουθεί το τείχος της αρχαίας οχύρωσης στην κορυφαία του θέση.

κληρο το θαλασινό μέτωπο με τις κυματοειδείς βουνογραμμές πίσω του.

Από δω και πέρα το μονοπάτι είναι ευδιάκριτο και σαφές. Έρχεται κόσμος ως εδώ, να στοχαστεί, να νοσταλγήσει, να ευφρανθεί. Είναι η κορυφαία στιγμή της Γορίτσας.

Κάποιοι νεαροί άγγλοι – σχολιαρόπαιδα – φωτογραφίζουν και ατενίζουν – δεν ξέρω κάτω από ποια επίγνωση και μαρτυρία – το ωραίο και ιστορικό πλαίσιο της περιοχής. Ύστερα βαδίζουν κατά μήκος της περιτείχισης και σταθμεύουν σε ένα σιδερόφραχτο πηγάδι, για να το περιεργαστούν. Φτάνουν τέλος στο “αλώνι” της Γορίτσας κι εκεί επιδίδονται σε γυμναστικές ασκήσεις, κάτω από τον πεύκο του αλωνιού.

Προχωρώ κατηφορίζοντας ως την εκκλησία, από όπου ακούγονται αντί για μελωδίες θρησκευτικές, κλάσματα έγχορδων καμιών. Δυό παιδιά, ο Αποστόλης κι ο Γιάννης, κάθονται στο πεζούλι, αντίκρυ

από την εκκλησιά της Ζωοδόχου Πηγής κι από τα όργανά τους πηγάζει ένας πλούσιος ήχος από λαϊκά ακούσματα. Περίεργοι οι εγγλέζοι πλησιάζουν και κάθονται δίπλα από το πεζούλι μένοντας άφωνοι από τις άγνωστες γι αυτούς μουσικές νότες που νομίζουν πως είναι θρησκευτική μουσική...

Το ακκορντεόν και το μπουζούκι ευτυχώς αποσκεπάζουν τη μεταλλική βοή του δράκου που μουγγρίζει από κάτω μας. Το συνηθίζουν τα παιδιά ν’ ανηφορίζουν ως εδώ και ν’ αγαντάρουν κόντρα στις λυσσασμένες τσιρίδες του τσιμεντάδικου.

Ύστερα παίρνω τον κατήφορο από το φαρδύ μονοπάτι που φτάνει μεσ’ από τα πεύκα στο πλάτωμα της βόρειας πύλης, από όπου αρχίζει ο ανήφορος για τον τελικό προμαχώνα της ακρόπολης. Γύρω μου απλώνεται μια ήπια ράχη φρεσκαρισμένη από τσιμεντένια ρίγανη και βολβούς κρουσταλλιασμένους από το γκρίζο απόθεμα των αιθάλιων εκπομπών.

Υπόγειες δεξαμενές και οχετοί ομβρίων υδάτων.

Το πάχος της οχύρωσης στα 2,5 μέτρα.

Βουλώνω αυτιά και μύτες για να φτάσω ίσα με το ανάχωμα του εξαιρετικού αυτού προμαχώνα, από τον οποίο διατηρείται σημαντικό κεφάλαιο περιτείχισης, με ευρεία κλίμακα τιτανόλιθων από γρανίτες στοιχημένους με ακρίβεια και τέχνη.

Από κάτω από την αδρή περιτείχιση αποκαλύπτεται μια όμορφη μικρή σπηλιά, καθώς, όπως είναι γνωστό, ολόκληρο το σώμα του λόφου είναι διάσπαρτο από σπηλαιώδη και επιμήκη άντρα. Πολλά από αυτά τα άντρα διατείνονται κατά μήκος της παραλιακής λεωφόρου και βγάζουν στην κορυφή του λόφου.

Σε προγενέστερη περιπλάνησή μου με τον συγγραφέα **Κώστα Ακρίβο**, ο τελευταίος είχε την υποψία ότι σε αυτό το σημείο θα πρέπει να υπήρχε στα χρόνια της κατασκευής της αρχαίας πόλης, φρουκτωρία, η οποία από το σημείο αυτό μετάδινε σήματα στο εσωτερικό του κάμπου. Μάλιστα υπήρχε άμεση οπτική επαφή με την κορυφή του λόφου πάνω από το χω-

ριό του Κώστα, τις **Γλαφυρές**, όπου σε άλλη επίσκεψή μας διαπιστώσαμε πως υπήρχαν υπολείμματα αρχαίας φρουκτωρίας.

Εδώ σήμανε και το τέλος της αρχαιολογικής πορείας μου η οποία βέβαια δεν είναι επισημασμένη κι ούτε δυστυχώς είναι εύκολη ή αναγνωρίσιμη. Για να γίνει τέτοια πρέπει να καθαριστεί ο τόπος σε ένα σχετικό πλάτος δίπλα από την αρχαία περιτείχιση της ακρόπολης και να σημανθεί με κόκκινη μπογιά. Πράγμα που νομίζω ότι μπορούν και πρέπει να κάνουν οι αρμόδιοι που ασχολούνται με τον περιηγητικό τουρισμό της πόλης.

Δε νομίζω να υπάρχει αντίρρηση από την αρχαιολογική Υπηρεσία της τοπικής Εφορίας για την ανάδειξη αυτής της υπέροχης διαδρομής επάνω στον κορυφαίο άξονα του λόφου. Από τον οποίο βέβαια έχουμε πανεποπτική θέα τόσο προς την πόλη, όσο και προς το Πήλιο, αλλά και σε ολόκληρο τον κόλπο που απλώνεται

γαλήνιος στα πόδια μας.

Τελειώνοντας αυτό το μικρό αφιέρωμα στο λόφο της Γορίτσας θάθελα να επισημάνω για τους περιπατητές και τους πεζοπόρους ότι μια ανάσα από την πόλη μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει και το εξοχικό μονοπάτι του λόφου, που κυκλώνει τη Γορίτσα δίχως να περνάει από δρόμους και πολυσύχναστα μέρη.

Το κυκλικό μονοπάτι λοιπόν της Γορίτσας αρχίζει δίπλα από τις εγκαταστάσεις των Προσκόπων (υπάρχει άνοιγμα στο συρματόπλεγμα) απέναντι από τη νότια πύλη του σταδίου. Ανηφορίζοντας φτάνουμε με υπέροχο μονοπάτι ως το ταφικό μνημείο κι από κει στρεφόμεστε ανατολικά, πάντα σε μονοπάτι, διασχίζουμε την άσφαλο που ανεβαίνει και μπαίνουμε σε ένα άλσος κακεκτικών κυπαρισσόπευκων. Ακολουθούμε το μονοπάτι με ανατολική κατεύθυνση μέχρις ότου βγούμε πάλι στο δρόμο που ανεβαίνει για το ξωκκλήσι. Τον διασχίζουμε

πάλι και μπαίνουμε σε δάσος για λίγο κι αφού φτάσουμε σε λιβάδι το τραβερσάρουμε μέχρι να φτάσουμε στο πλάτωμα της βόρειας πύλης. Από εκεί στρεφόμεστε βόρεια (λίγη προσοχή εδώ), έχοντας μέτωπο τον περιφερειακό δρόμο και μπαίνουμε σε όμορφο πευκόδασος, με ωραίο και διακριτό μονοπάτι. Η τραβέρσα αυτή γίνεται παράλληλα με τα τελευταία σπίτια της ανατολικής συνοικίας της πόλης, αλλά πάντα μέσα στο δάσος, που θα μας βγάλει σε είκοσι λεπτά περίπου στην πρώτη χαρακτηριστική στροφή του δρόμου που ανηφορίζει, στο τέρμα της ευθείας από το στάδιο προς τη Γορίτσα.

Άλλη πόλη αν διέθετε τέτοια κοντινή εξοχή θα την είχε προσέξει περισσότερο για τους πολίτες της. Ο λόφος της Γορίτσας είναι και δυναμικός άξονας περιπάτου αλλά και αρχαιολογικό μνημείο άμεσης πρόσβασης σε αυτό.

Αλλά ποιος να νοιαστεί γι αυτόν;

Στο ύψος της ακρόπολης.

